

ปีที่ 68 ฉบับที่ 21631 วันพุธที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2560 หน้า 7

เปิดแล็บเพาะเนื้อเยื่อ กระบวนการพันธุ์ต่อสู่ชาวบ้าน

การขยายพันธุ์พืชทำได้หลายวิธี ทั้งเพาะเมล็ด ตอนกิ่ง หานกิ่ง ปักชำกิ่ง ในติดตา เสียงขอด ฯลฯ เกษตรกรบ้านเรารู้จักทำกันนานานแล้ว...แต่การเพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อให้ได้พืชพันธุ์ตี มีคุณภาพ นักจะทำในพืชหลากหลาย ที่ต้องการอนุรักษ์เกษตรกรทั่วไปยากจะทำได้ และเข้าถึง

วนัช เสน่วงศ์ พอธุชชา นักเกษตรผู้ล่าອอกราชการ สมัครใจมาวับหน้าที่ขยายพันธุ์พืชตัวบิชเพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อในพืชทั่วไป ที่ชาวบ้านนิยมปลูกอย่างก้าวไช่, ก้าวหนอมทอง, ก้าวหน้าร้า, หน่อนไม้ฝรั่งฯลฯ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเข้าถึงพืชสายพันธุ์ตี ราคาถูกได้ง่ายขึ้น

"หลังรับชนจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สอนบรรทุกเป็นข้าราชการกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำศูนย์เพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อ ปี 2548 ลาออกจากไปทำงานเพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อ โครงการพัฒนาดอยตุง อีก 4 ปี จากนั้นเข้ายไปทำงานด้านพัฒนาเพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อก้าวไช้ ไม้ฝรั่งและพืชตีให้บริษัทเอกชน ระหว่างนี้ได้คุยกับผู้เชี่ยวชาญบ้านทำให้รู้ว่าบ้านเรานักเกษตรกรมีความต้องการพันธุ์พืชสายพันธุ์ตี แต่เขามีสามารถขยายพันธุ์ตีได้อย่างรวดเร็วและเพิ่งพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งได้หันมาพัฒนาเพื่อเยื่อออกม่าเข้าหน้าบ้านในราคากูก แต่ถ้าคนในหมู่บ้านนี้เบื้องต้นขอหนัก จะมาขอไปปลูกบ้างไม่มากก็เราแจกจ่ายกันไปปลูกสร้างความดูใจให้กับครอบครัว"

วนัช เล่าถึงประสบการณ์ความเป็นมาของการเพาะเดี้ยงเนื้อเยื่อในบ้านเราร..เริ่มมาจากหน่อไม้ฝรั่งมีอยู่หลายสายพันธุ์ แต่พันธุ์ที่คือเป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกโดย วิชัย ขับสุริบศักดิ์ และเข้าถึง

เมื่อปี 2531 แล้วนำไปปลูกในพื้นที่ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ต่อมานำไปขายพันธุ์ไปที่ อ.ค่านินสะคอน จ.ราชบุรี เกษตรกรในพื้นที่ให้ความสนใจภาคเอกชน รับซื้อส่งขายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

เลขทำให้ปัจจุบันหน่อไม้ร่วงสาขพันธุ์นี้มี การขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเล็บบนเนื้อเยื่อ เมื่อจาก เจริญเติบโตได้เร็ว ตอนสนองต่อธาตุอาหารดี ให้ ผลผลิตได้มาตรฐานสูง และมีคุณภาพดี จน มีการขยายพื้นที่ปลูกมากในหลายพื้นที่ ทั้ง จ.ราชบุรี สุพรรณบุรี และเพชรบุรี

กล่าวขึ้นว่ามีวัฒนาลักษณะ พืชชนิดนี้ เกษตรกรนิยมปลูก แต่นักเกิดปีอุทา โภคถายพระ ก่อนที่กลัวจะให้ ผลผลิตด้วยกอก หากเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อจะได้คันกล้าที่แข็งแรงเมื่อ นำไปปลูกแล้วจะเจริญเติบโตได้ ดีกว่าปลูกด้วยหอนอกล้า หัวปลี ในฤดู เครือข้าว ปริมาณหัวมาก

และไม่เกิดโรคถายพระ

“ช่วง ๕-๑๐ ปีที่ผ่านมา เกษตรกรบ้านเรา ประสบกับธรรมชาติที่ต้องกันมาหลอกด้วยภาวะ ฝ่าฟันขาดแคลนน้ำในการทำนา จึงเกิดแผนวัดติดหาด เกษตรกรลดพื้นที่การทำนา นาพื้นที่บางส่วนมา ปลูกกล้าข้าววัฒนาลักษณะหน่อไม้ร่วงพันธุ์อินธรี/ ด้วยคันกล้าจากเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ น่าจะสร้างรายได้ ดีกว่าปลูกข้าว”

เมื่อปี 2553 ได้สร้างห้องปฏิบัติการเพาะ เลี้ยงเนื้อเยื่อที่ศูนย์มาตรฐานที่บ้านหมู่ 4 ต.เมือง แก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ ทำการขยายพันธุ์พืช เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้าข้าวมีวัฒนาลักษณะ, กล้าขอน กองเพชรบุรี, กล้าบัวกำแพงเพชร, หน่อไม้ร่วงพันธุ์ อินธรี/พร้อมที่จะขยายพันธุ์ข้าวนาข้าวและมะลิฯ ให้แก่เกษตรกร สอบถามได้ที่ 08-6084-6362.

ไชยรัตน์ ศัมฤทธิ์